थारू भाषाके ‘क’ वर्गके राष्ट्रिय दैनिक
भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

वर्ष २३ अंक ३०४ वि.सं. २०८३ जेठ १८ गते सोम्मार थारु सम्वत (२६४९) [Monday 01 June 2026] (मोल रु. ५ ।- पेज ४)

स्क्यान कैके
पहुरा थारु दैनिकके अनलाइन न्यूज ओ ओकरभिट्टर डारल इ-पेपरमे देशविदेशसे हमार अनलाइन न्यूज ओ पत्रिका पहे सेक्बी ।

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय नबनाऔं,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा अन्त्य गरौं ।
नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

अन्नबाली बचाईक लाग ढुरिया पुजा

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, १७ जेठ । कैलालीके जोशीपुर गाउँपालिका अन्तर्गतके गुरुवा, बैडावा तथा सोर्हिनिया समाजके आयोजनामे जोशीपुर २ बरगढीमे सांस्कृतिक नाचगान सहित परम्परागत शैलीमे ढुरिया पुजा भव्य रुपसे कैगिल बा ।

गुरुवा सुवर्ण चौधरीके घरगोस्याईमे हुइलक ढुरिया पुजा कार्यक्रम जोशीपुर गाउँपालिका वडा नं. ४ के वडा अध्यक्ष रामजनम चौधरी बर्का पहुना रहल रहिट । उहाँ थारु समाजमे कैजिना तीन ठो महत्वपूर्ण बर्का पूजाहन संरक्षण ओ निरन्तरता डेना जरुरी बटैलै ।

सामाजिक मूल्य मान्यता अनुसार समाजके महत्वपूर्ण अंग कहलेक गुरुवा, बैडावा, सोर्हिनियाफे होई । वहाँहुँक्रनठे रहल ज्ञानगुन पुस्तान्तरण कैना जरुरी रहलफे उहाँ बटैलै ।

कार्यक्रमके विशिष्ट अतिथि जोशीपुर गाउँपालिका २ नं. वडा अध्यक्ष विष्णु प्रसाद डंगौरा गुरुवाहुँक्रनके पुजा कैना ठाउँ संरक्षण ओ व्यवस्थित कैना आवश्यक रहल बटैलै । उहाँ कहलै, ढुरिया पुजा कैना ठाउँमे खानेपानीके लाग नल्का गरना बजेटफे विनियोजन कैगिल बा ।

किसानहुँक्र पहिल बाली लगैना सिजन बर्खासे पहिले प्रत्येक वरष अन्नबालीहे किराकाँटी, गाँधीगुजी ओ दैविक प्रकोपसे सुरक्षित राखेक लाग धुरिया पुजा कैजिना गुरुवा छोटेलाल चौधरी बटैलै । परम्परागत रुपसे कैटि आईल हेरेरी पुजा, लवाङगी पुजा ओ ढुरिया पुजा थारुनके मुख्य पुजाक रुपमे रहलफे उहाँ बटैलै । यी पुजासे अन्नवालीहे किराकाँटी नोक्सान नैपुगैना ओ बालीमे मजा दाना लग्ना परम्परागत मौलिक मान्यता रहल गुरुवा बटैलै ।

कार्यक्रममे गुरुवाहुँक्र नचना मुंग्रहुवा नाच प्रस्तुत कैगिलसँगे उमेरमे सब्से छोट गुरुवा वर्ष ११ के अजय चौधरी ओ जेष्ठ गुरुवा भागमल चौधरीहे सम्मान पत्रलेके सम्मान कैगिल बा ।

नीति तथा कार्यक्रम पारित

प्रदेश सभाके बैठकमे आज पेस हुइना

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, १७ जेठ । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारके मन्त्रिपरिषद् बैठकसे दुई महत्वपूर्ण निर्णय करले बा ।

अँटवार मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाहके अध्यक्षतामे बैठल बैठकसे आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ के नीति तथा कार्यक्रम पारित करके प्रदेश सभामे पेश कैना निर्णय करल हो ।

बैठकसे सुदूरपश्चिम प्रदेश विकास परिषद्से पारित दुसरा पञ्चवर्षीय योजनाके मस्यौदाहे समेत स्वीकृत करटी अँटवारसे कार्यान्वयनमे ल्यन्ना निर्णय करल बा । प्रदेश सभाके बैठक जेठ १८ गते सोम्मार साँझ ३ बजे बैठना तय हुइल बा । सभामे प्रदेश प्रमुख नजिर मियाँसे नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत कैना कार्यक्रम रहल बा ।

यी आघे शुकके मुख्यमन्त्री शाहके अध्यक्षतामे बैठल परिषद् बैठकसे उ योजनाके मस्यौदा पारित करल रहे । प्रदेश नीति तथा योजना आयोगसे तयार करल योजना पहिल पञ्चवर्षीय योजनाके समीक्षा, संघीय सरकारके सोह्रौं योजना, संविधान, ऐन-नियम, आर्थिक सर्वेक्षण तथा सरोकारवालासँगके छलफलके आधारमे तयार करल हो ।

“समुन्नत, सुन्दर सुदूरपश्चिम” कना दीर्घकालीन सोचसहित तयार करल योजनासे प्रदेशवासीके जीवनस्तर सुधारहे मुख्य लक्ष्य बनाइल बा । उत्पादन वृद्धि, गरिबी न्यूनीकरण, रोजगारी सिर्जना, पूर्वाधार विकास, स्वास्थ्य तथा शिक्षा सुधार, वातावरण संरक्षण ओ सुशासन प्रवर्द्धनहे प्राथमिकतामे धारल बा ।

योजनासे कृषि, पर्यटन, उद्योग ओ सेवा क्षेत्रके विकासमार्फत आर्थिक वृद्धि हासिल कैना, साथै यातायात, ऊर्जा, खानेपानी ओ डिजिटल पूर्वाधार विस्तार कैना रणनीति आघे सारल बा । सामाजिक क्षेत्रमे समान पहुँच सुनिश्चित कैनाके साथे जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, जैविक विविधता संरक्षण ओ विपद् जोखिम न्यूनीकरणहे समेत प्राथमिकता डेहल बा ।

शिक्षा क्षेत्रमे गुणास्तरीय, समावेशी तथा रोजगारमुखी उच्च शिक्षाके विकास, छात्रवृत्ति, डिजिटल शिक्षण प्रणाली, अनुसन्धान ओ सीप विकासमे जोड डेना उल्लेख करल बा । प्रदेश सरकारसे यी योजनाहे दिगो विकास, सुशासन ओ समावेशी आर्थिक रूपान्तरणओरके मार्गदर्शक दस्तावेजके रूपमे लेहल बा ।

परिवर्तनका लागि कार्यरत युवा समूह, नेपाल (याक नेपाल)

पदपूर्तिका लागि प्रकाशित सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मितिः २०८३/०१/०९
दोश्रो पटक सूचना प्रकाशित मितिः २०८३/०२/१८

परिवर्तनका लागि कार्यरत युवा समूह, नेपाल (याक नेपाल) द्वारा आगामी दिनमा कैलाली जिल्ला अन्तर्गतका समस्त पालिकाहरूमा सञ्चालन हुने “मातृ, नवजात शिशु, बाल स्वास्थ्य (MNCH) र पोषण कार्यक्रम“ का लागि तपसिल बमोजिमका कर्मचारी आवश्यक परेको हुँदा इच्छुक तथा योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरूबाट यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ५ दिनभित्र दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

पद	शैक्षिक योग्यता तथा कार्यानुभव	मुख्य जिम्मेवारी
फिल्ड सुपरभाइजर (Field Supervisor) (२ जना)	PCL नर्सिङ उत्तीर्ण गरी सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य अनुभव भएको	- समुदाय स्तरमा तथा स्थानीय तहमा मातृ, नवजात शिशु, बाल स्वास्थ्य र पोषण कार्यक्रम प्रत्यक्ष रूपमा कार्यान्वयन गर्न यथोचित सहयोग प्रदान गर्ने। - कार्यक्षेत्रका गतिविधिहरू सही ढङ्गले सञ्चालन भएको सुनिश्चित गर्दै सामुदायिक परिचालकहरूलाई प्रत्यक्ष सुपरिवेक्षण र क्षमता विकास गर्ने। - कार्यक्रमको सहज सञ्चालन सुनिश्चित गर्न स्थानीय सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने र स्थानीय स्तरमा देखा पर्ने कार्यान्वयनका चुनौतीहरू समाधान गर्ने। - कार्यक्रम अन्तर्गत संचालित गतिविधिहरुको प्रतिवेदन तयार पार्ने ।

पेश गर्नुपर्ने कागजातहरूः
- निवेदन, अद्यावधिक गरिएको वैयक्तिक विवरण (बायोडाटा), शैक्षिक तथा तालिमसम्बन्धी प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपि, अनुभव प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, उपलब्ध भएमा दुई-पाङ्ग्रे सवारी साधनको चालक अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- प्राथमिकताः स्थानीय उम्मेदवारहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
- दरखास्त दिने अन्तिम मिति र समयः जेष्ठ २२ गते २०८३, ५ बजे भित्र
- दरखास्त पठाउने इमेल ठेगानाः career@yacnepal.org.np
- आवेदन इमेल मार्फत पेश गर्दा Subject मा आवेदन दिन चाहेको पद खुलाएर आवेदन पेश गर्नुहोला ।
- भौतिक रूपमा कागजात वा आवेदन बुझाउने ठेगानाः परिवर्तनका लागि कार्यरत युवा समूह, नेपाल (याक नेपाल) धनगढी उपमहानगरपालिका-१, शिवनगर (कागजातहरू उल्लेखित कार्यालय ठेगानामा बुझाउनुपर्नेछ)
- परीक्षाको किसिमः लिखित तथा अन्तर्वार्ता ।

नोटः
- रित नपुगेका र म्याद नाघी आएका दरखास्त आवेदनहरू स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।
- PCL नर्सिङको शैक्षिक योग्यतालाई मात्रै मान्यता दिइनेछ ।
- प्रस्तुत परियोजनाको समयावधि दाताको स्वीकृति र आर्थिक सहायताको उपलब्धतामा निर्भर रहनेछ ।

संयोजक
मानव श्रोत व्यवस्थापन समिति
याक नेपाल, धनगढी, कैलाली

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित
सम्पादक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)
कार्यकारी सम्पादक : **राम दहित** (९८४८४९४५१८)
भाषा सल्लाहकार : **दिलबहादुर चौधरी**
पहुना सम्पादक : **कृष्णराज सर्वहारी**
व्यवस्थापन सल्लाहकार : **राजकुमार चौधरी**
प्रधान कार्यालय: ध.न.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)
मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८१२६४१६०१)
पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी
E-mail: dailypahura@gmail.com,
Website: pahura.com
मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

थारू मानक व्याकरण तथा स्तरीकरण प्रारम्भ गोष्ठी

पहुरा समाचारदाता

काठमाडौं, १७ जेठ । थारू कल्याणकारिणी सभा (थाकस) से थारू मानक व्याकरण तथा स्तरीकरण प्रारम्भ गोष्ठी करले बा । कलेसे सामाजिक समावेशीकरण एवम् लैङिक समानताके विषयमे अन्तरक्रिया कार्यक्रम करले बा ।

काठमाडौंमे शनिच्चरसे आयोजित कार्यक्रममे चार जाने व्यक्तित्वहुक्के कार्यपत्र प्रस्तुत करल रहिट । थारू मानक व्याकरण तथा स्तरीकरणके विषयमे डा.रामबहादुर थारू ओ महेश चौधरी कार्यपत्र प्रस्तुत करल रहिट । ओस्टेक करके सामाजिक समावेशीकरणके विषयमे पत्रकार लक्की चौधरीसे कार्यपत्र प्रस्तुत करल रहिट । उहे अनुसार लैङिक समानताके विषयमे अधिवक्ता बुद्धसेन चौधरी कार्यपत्र प्रस्तुत करल रहिट ।

उ कार्यपत्रउप्पर कार्यक्रममे सहभागी थारु बौद्धिक व्यक्तित्वहुक्के छलफलमे भाग लेके सुझाव प्रदान करल रहिट । थाकसके केन्द्रीय अध्यक्ष प्रेमीलाल चौधरीके सभापतित्वमे हुइल कार्यक्रममे करिब एक सय जानेक सहभागीता रहे ।

कार्यक्रमके उद्घाटनसत्रमे थारू आयोगके कार्यबाहक अध्यक्ष सुबोधसिंह थारु, आयोगके सदस्य भोलाराम चौधरी ओ शान्ति मोदी थारू धारणा रख्लै । ओस्टेक करके आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानके निमित्त प्रमुख राम मादेन धारणा रख्लै । आदिवासी समुदायमे थारू समुदाय जनसंख्याके हिसाबसे भारी ओ ऐतिहासिक विरासत बोकल समुदाय रहल ओरसे यकर भाषा, संस्कृतिके संरक्षणमे ध्यान डेहेपर्ना सुझाव उहाँके रहे । कार्यक्रममे नेमसिंह चौधरी, चन्द्रनारायण चौधरी, बालगोविन्द चौधरी, पुरुषोत्तम चौधरी लगायतसे कार्यपत्रउप्पर सुझाव डेहल रहिट । कार्यक्रम जनजाति प्रष्ठिानके सहयोग ओ थाकसके सहजीकरणमे हुइल हो ।

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १३ स्थित कित्ता नं. ४८२ क्षेत्रफल २०१.५० वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्न घरधनी श्री कमला महराले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानुन बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: हरप्यारी राना थारु र लिलादेवी राना — पश्चिम: सडक
उत्तर: हरिप्रसाद वडाल — दक्षिण: बिरसिंह ऐरी

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

डिवश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बन्ना सक्कु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनेके ।

सीप सिकी, स्वरोजगार बनी
विद्यार्थी ओ ग्रुपमे अउईयाहुक्रनहे विशेष छुटसहित...
हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहुकनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथे फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।
नोट: साथे दूरसे अउईया विद्यार्थीनके लागि बैठ्ना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सक्कु सिकारु विद्यार्थीहुकनहे सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।
धनगढी, चटकपुर कैलाली फोन. ०९१-४१०२३७ मो.९८४८४३९६८५

पाठकवर्गसे अनुरोध

प्रिय पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सन्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायत अन्य जनजातिनके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनेनके पे लिख्के पठाइ सेकिठ । अपनेक विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पक्रि, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ । -सम्पादक

बजेटमे सामाजिक न्याय

विचार
भानु पराजुली

> आर्थिक वर्ष २०८३/८४ के बजेट केवल रकम विनियोजनके दस्तावेज नाइहो, नयाँ राजनीतिक संस्कार ओ शासनशैलीके परीक्षण फेन हो । प्रशासनिक पुनर्संरचना, कर सुधार, डिजिटल रूपान्तरण, ऊर्जा विस्तार, वित्तीय आधुनिकीकरण तथा सामाजिक न्यायहे एक ढाँचामे जोरना प्रयास यी बजेटके विशेषता हो । लक्ष्य महत्वाकांक्षी बा, चुनौती फेन ओत्रे गम्भीर बा । इतिहासमे परिवर्तनके भारी अध्याय अइसिन महत्वाकांक्षी सोचसे सुरु हुइल उदाहरण प्रशस्त बा । आबके मूल प्रश्न बजेट कत्रा मजा बा कना नाइहो, उहिनहे कत्रा इमानदार, प्रभावकारी ओ परिणाममुखी ढंगसे कार्यान्वयन करे सेक्ना कना हो । सरकारके इमानदार, कर्मशील ओ भ्रष्टाचारविहीन सुशासनके मापदण्ड व्यवहारमे उटारके नागरिकहे बजेट निगरानीमे सहभागी करागिल, सार्वजनिक खर्चहे पारदर्शी बनाइल ओ सुधारके प्रतिबद्धता निरन्तर कार्यान्वयन करजाइ कलेसे यी बजेट केवल कागजमे सीमित नैरहि । २०८३ जेठ १५ हे भविष्यके पुस्तासे सामान्य बजेट प्रस्तुत हुइल दिनके रूपमे नाइहो, नेपालके नयाँ आर्थिक फड्को ओ रूपान्तरणके यात्राके प्रस्थानविन्दुके रूपमे सम्झे सेकल बा ।

नेपालके राजनीतिक इतिहासमे कुछ अइसिन क्षण आइठ, उहिनसे केवल सरकारके वार्षिक कार्यक्रम किल नाइहो, राष्ट्रके भावी दिशा ओ विकासके गति फेन निर्धारण करठै । आर्थिक वर्ष २०८३/८४ के बजेट ओस्टेक एक दस्तावेजके रूपमे प्रस्तुत हुइल बा । अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्लेसे जेठ १५ गते संघीय संसद्के संयुक्त बैठकमे प्रस्तुत करल यी बजेट केवल आयव्ययके हिसाबकिताब नाइहो, बरु नयाँ राजनीतिक पुस्तासे परिकल्पना करल नयाँ नेपालके सम्भावित मार्गचित्र हो ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी नेतृत्वके सरकारके लाग यी पहिल पूर्ण बजेट रहल ओरसे यकर राजनीतिक, आर्थिक ओ मनोवैज्ञानिक महत्व विशेष बा । निर्वाचनमे प्राप्त दुई तिहाइ जनमतसे जनता परिवर्तन, पारदर्शिता ओ परिणाममुखी शासनप्रति ढैके विश्वासहे प्रतिविम्बित करठ । उ विश्वासहे व्यवहारमे रूपान्तरण करना पहिल ठोस अवसर यिहे बजेटमार्फत आइल बा । यिहिनहे सामान्य आर्थिक दस्तावेजसे ढेर सरकारके क्षमता, दृष्टि ओ प्रतिबद्धताके परीक्षणके रूपमे हेरे परठ ।

कुल २१ खर्ब २४ अर्ब ३४ करोडके बजेट चालु आवके तुलनामे करिब २५ प्रतिशतसे ढेर बा । यीमध्ये १२ खर्ब ७० अर्ब ५८ करोड चालु खर्च, चार खर्ब ३१ अर्ब १० करोड पुँजीगत खर्च तथा रु. चार खर्ब २२ अर्ब ६४ करोड वित्तीय व्यवस्थापनमे विनियोजन करल बा । राजस्व संकलनके लक्ष्य १४ खर्ब पाँच अर्ब निर्धारण करल बा । आकारके हिसाबसे यी बजेट महत्वाकांक्षी बा मने यकर वास्तविक मूल्याङ्कन खर्चके आकारसे नाइहो, उहिनसे सिर्जना करना परिणामसे हुइल बा ।

दर्शन ओ दृष्टिकोण

बजेटके महत्वपूर्ण पक्ष यकर दर्शन हो । बजेटसे राज्यहे केवल नियमन करना निकायके रूपमे नाइकि, अवसर सिर्जना करना संयन्त्रके रूपमे पुनर्परिभाषित करे खोजल डेखाइठ । सुशासन, उत्पादनमुखी अर्थतन्त्र, डिजिटल रूपान्तरण, नवप्रवर्तन ओ सामाजिक न्यायहे यम्ने मूल आधार बनाइल बा । सात वर्षभित्रे नेपालके अर्थतन्त्रसे एक सय अर्ब अमेरिकी डलरके पुगैना तथा आगामी दशकमे नेपालहे मध्यम आय रहल मुलुक बनैना महत्वाकांक्षी लक्ष्य फेन प्रस्तुत करल बा ।

नेपालमे विगतके ढेर बजेट वितरणमुखी ओ लोकप्रियतामुखी हुइना करल आरोप लगैटि आइल बा । यी बजेटसे कम्तीमे घोषणाके तहमे रलेसे फेन संरचनागत सुधार ओ दीर्घकालीन आर्थिक रूपान्तरणहे केन्द्रमे ढरे खोजल संकेत डेहल बा ।

शासकीय सुधार : बजेटके मेरुदण्ड

विसं २०८२ चैत १३ मे मन्त्रीपरिषद्से स्वीकृत एक सयबुँदे कार्यसूचीहे बजेटके मेरुदण्ड बनाइल बा । मन्त्रालयके संख्या घटाके १८ मे सीमित करना, ३१ निकाय खारेज करना तथा छ निकाय एकीकृत करना निर्णयसे राज्य संयन्त्रहे चुस्त, प्रभावकारी ओ कम खर्चहा बनैना उद्देश्य रहल बा । यिहिनसे वार्षिक करिब २० अर्ब प्रशासनिक खर्च बचत हुइना अपेक्षा करल बा ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रणके क्षेत्रमे फेन बजेटसे अपेक्षाकृत साहसी संकेत डेहल बा । २०४८ सालयताके उच्चपदस्थ व्यक्तिके सम्पत्ति छानबिन करना, बैंक खाता, डिजिटल वालेट तथा सेयर लगानीसमेत अनुसन्धानके दायरामे नानल व्यवस्था सार्वजनिक करल बा । यी प्रक्रिया निष्पक्ष, निरन्तर ओ राजनीतिक पूर्वाग्रहविहीन ढंगसे आघे बढे सेकि कलेसे सार्वजनिक जीवनमे जवाफदेहिता ओ पारदर्शिताके नयाँ मापदण्ड स्थापित हुइ सेकि ।

डिजिटलीकरण ओ नागरिकमैत्री सेवा

डिजिटल टाइम कार्ड, नागरिक एपमार्फत सरकारी सेवा, एकीकृत सरकारी सफ्टवेयर प्रणाली तथा घरसे नागरिकता ओ राहदानी सेवासम पहुँच विस्तार करना योजनासे राज्य ओ नागरिकबिचके दुरी घटैना प्रयास करल बा । नेपालमे सेवाग्राहीसे कार्यालय धइना, फाइल हेरैना, बिचौलियाके प्रभाव ओ ढिलासुस्तीके समस्या लम्मा समयसे विद्यमान बा । डिजिटल प्रणाली प्रभावकारी रूपमे लागु करे सेकलमे सेवा प्रवाह हलि, पारदर्शी ओ उत्तरदायी बन्ना सम्भावना बा । प्रविधि अपन समाधान नाइहो । आवश्यक पूर्वाधार, दक्ष जनशक्ति, साइबर सुरक्षा ओ संस्थागत क्षमता विकासबिना डिजिटल रूपान्तरण घोषणामे सीमित हुइना जोखिम फेन ओत्रे बा ।

खर्चके प्राथमिकता

बजेटसे पूर्वाधारहे आर्थिक विकासके प्रमुख इन्जिनके रूपमे लेहल बा । सबसे ढेर ३०२ अर्ब ८३ करोड पूर्वाधार विकास मन्त्रालयहे विनियोजन करल बा । सडक, पुल, सुरुङमार्ग, सहरी पूर्वाधार तथा राष्ट्रिय जोडाइके परियोजनाहे तीव्रता डेना सरकारके योजना बा ।

शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयहे २१८ अर्ब ३० करोड विनियोजन करना मानव पुँजी विकासहे दीर्घकालीन आर्थिक रूपान्तरणके आधारके रूपमे स्वीकार रना संकेत हो । महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयहे १२२ अर्ब ६१ करोड, ऊर्जा मन्त्रालयहे ११४ अर्ब तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयहे ९६ अर्बसे ढेर बजेट विनियोजन करल बा । संघीय संरचनाहे बलगर बनैना प्रदेश तथा स्थानीय तहहे उल्लेखनीय अनुदान प्रदान करल बा ।

आर्थिक रूपान्तरणके पाच आधार

पहिल, शासन सुधार– मन्त्रालय संख्या घटैना, निकाय पुनर्संरचना करना ओ अनावश्यक खर्च कटौती करना । दोसर, कर प्रणाली सुधार– आयकर छुट, कुछ अन्तःशुल्क खारेज तथा डिजिटल भुक्तानीहे प्रोत्साहन करना व्यवस्था कैना । तेसर, सूचना प्रविधि ओ कृत्रिम बुद्धिमत्तामे लगानी– सार्वभौम एआई कम्प्युट केन्द्र स्थापना तथा गणित ओ एआई शिक्षामे विशेष प्राथमिकता । चौठा, वित्तीय बजार आधुनिकीकरण– हेज फन्ड, सार्वभौम सम्पत्ति कोष, अफसोर बन्ड तथा गैरआवासीय नेपालीहे लगानीके थप अवसर । पाँचौं, ऊर्जा विस्तार– प्रसारण लाइन निर्माण, ऊर्जा पूर्वाधारमे लगानी तथा साना आयोजनाके पिपिए प्रक्रियाहे तीव्रता । यी क्षेत्रहे प्रभावकारी रूपमे आघे बढैना ओराइलमे नेपालके अर्थतन्त्र परम्परागत रेमिट्यान्स निर्भरतासे उत्पादन, प्रविधि ओ लगानीमुखी संरचनाओर उन्मुख हुइ सेकि ।

सामाजिक न्यायके सन्तुलित दृष्टिकोण

बजेटके औरे उल्लेखनीय पक्ष यकर बहुस्तरीय सामाजिक दृष्टिकोण हो । विपन्न वर्गके लाग सामाजिक सुरक्षा, बालपोषण भत्ता, ग्रामीण सडक तथा रोजगारी कार्यक्रमहे प्राथमिकता डेहल बा । मध्यम वर्गके लाग आयकर तथा डिजिटल कारोबारसम्बन्धी राहतके व्यवस्था करल बा । उच्च आय समूह ओ लगानीकर्ताके लाग वित्तीय साधन विस्तार तथा लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना करना प्रयास करल बा । यी अर्थमे बजेटसे वर्गसंघर्षसे वर्ग समन्वयमार्फत आर्थिक वृद्धि ओ सामाजिक न्यायहे सन्तुलनमे ढेर प्रयास करल बा ।

कार्यान्वयन परीक्षा

बजेटके लक्ष्य जत्रा आकर्षक बा, ओकर कार्यान्वयन ओत्रे चुनौतीपूर्ण बा । सात वर्षभित्रे एक सय अर्ब अमेरिकी डलरके अर्थतन्त्र निर्माण करना लक्ष्य प्राप्त करना निरन्तर उच्च आर्थिक वृद्धि आवश्यक परठ । नेपालमे पुँजीगत खर्च समयमे नैहुइना, आयोजना व्यवस्थापन कमजोर नैरहल, खरिद प्रक्रिया ढिला हुइना तथा अन्तिम त्रैमासमे खर्च केन्द्रित हुइना समस्या बर्सौंसे दोहोरल बा । यिहे कारणसे नेपालके समस्या नीति अभावसे ढेर कार्यान्वयन अभाव हुइल तर्क बारम्बार उठन करल बा । बजेटसे प्रस्तुत करल लक्ष्य प्राप्त करना कि नैकरना कना अन्ततः घोषणासे नाइहो, कार्यान्वयन क्षमतासे निर्धारण करल बा ।

निष्कर्ष

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ के बजेट केवल रकम विनियोजनके दस्तावेज नाइहो, नयाँ राजनीतिक संस्कार ओ शासनशैलीके परीक्षण फेन हो । प्रशासनिक पुनर्संरचना, कर सुधार, डिजिटल रूपान्तरण, ऊर्जा विस्तार, वित्तीय आधुनिकीकरण तथा सामाजिक न्यायहे एक ढाँचामे जोरना प्रयास यी बजेटके विशेषता हो ।

लक्ष्य महत्वाकांक्षी बा, चुनौती फेन ओत्रे गम्भीर बा । इतिहासमे परिवर्तनके भारी अध्याय अइसिन महत्वाकांक्षी सोचसे सुरु हुइल उदाहरण प्रशस्त बा । आबके मूल प्रश्न बजेट कत्रा मजा बा कना नाइहो, उहिनहे कत्रा इमानदार, प्रभावकारी ओ परिणाममुखी ढंगसे कार्यान्वयन करे सेक्ना कना हो । सरकारके इमानदार, कर्मशील ओ भ्रष्टाचारविहीन सुशासनके मापदण्ड व्यवहारमे उटारके नागरिकहे बजेट निगरानीमे सहभागी करागिल, सार्वजनिक खर्चहे पारदर्शी बनाइल ओ सुधारके प्रतिबद्धता निरन्तर कार्यान्वयन करजाइ कलेसे यी बजेट केवल कागजमे सीमित नैरहि । २०८३ जेठ १५ हे भविष्यके पुस्तासे सामान्य बजेट प्रस्तुत हुइल दिनके रूपमे नाइहो, नेपालके नयाँ आर्थिक फड्को ओ रूपान्तरणके यात्राके प्रस्थानविन्दुके रूपमे सम्झे सेकल बा ।

साभार : गोरखापत्र दैनिकसे

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक:
हमार यहाँ बोइलर मुर्गीनके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहबी ।
नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा ।
प्रो.रमेश चौधरी
केभी मासु पसल
बैयाबेहडी चौक, धनगढी कैलाली शारद उमावि लग्गे
मो. ९८११६३५६८०

एक्बुलेन्स नम्बर
९८२४६८९६१७, ९८५८४२७०१८,
९८१४६०८०५६,
९८१४६८०००६८,९८१४६६०२८५
प्रहरी
अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१- ५२१३०१
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५०,१००
वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-५२१२९९,११०
ईप्रका अत्तरीया ०९१-५५०१२२
त्रिनगर प्रहरी चौकी ०९१-५२११८३
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५३
ईप्रका मसुरिया ०९१-४०२०१४
ईप्रका चौमाला ०९१-६९२५७१
ईप्रका लम्की ०९१-५४०१९९
ईप्रका भजनी ०९१-५८०१९९
ईप्रका सुख्खड ०९१-५२९१६६
ईप्रका मालाखेती ०९१-५५०१२२
ईप्रका फल्टुरे ०९१-६९०३३०
ईप्रका हसुलिया ०९१-५२९१४५
ईप्रका पाण्डौन ९७४९०१४९०५
सिमा प्रहरी चौकी बहुलिया ०९१-५२९२०६
ईप्रका टीकापुर०९१-५६०१९९
स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ५२६९२८
बैक
नेपाल राष्ट्र बैक ०९१-२१३२२
नवजिवन बैक ०९१-५२३६५३
कृषि विकास बैक ०९१-५२९२३५
मालिका विकास बैक०९१-५२३७३८
बैक अफ काठमाण्डौ ०९१-५२३३८६
बैक अफ एसिया ०९१-५२५६५०
नेपाल बग्लादेश बैक ०९१-५२१७८५
सिटिजन बैक ०९१-५२७४८५
कुमारी बैक ०९१-५२६०३८
सनराईज बैक ०९१-५२४८५०
नेपाल ईन्भेसमेन्ट बैक०९१-५२३७०६
एनएमबी बैंक लि.०९१-५२१२१६
सरकारी कार्यालय
जिल्ला प्रशासन .०९१-५२११०१
जिल्ला विकास .०९१-५३२५६०
नगरपालीका .०९१-५२१४२९
मालपोत.०९१-५२१२०१, नापी शाखा.०९१-५६०४०२
कृषि विकास .०९१-५२२२५५, भूमि सुधार.०९१-५२१२२४
जिल्ला हुलाक.०९१-५२११५२, नेपाल बाल संगठन: ५२३६६५
अस्पताल
सेती अञ्चल.०९१-५२१२७१
नवजिवन ०९१- ५२१२३३/५२१७३३
विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-५२३४३५
पद्मा धनगढी ०९१-५५०३५५
सेवा नर्सिङ होम अत्तरीया ०९१-५५०७९७
एम्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०१८०८१
घोडाघोडी अस्पताल सुखड०९१-६९४७०७
टीकापुर अस्पताल ०९१-५६०१५०
दमकल १०१
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-५२१३३३
कैलाली उ.बा.संघ ५२१२३७, ५२३९७१
एम्बुलेन्स : ५२१६००
सामुदायिक एम्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४८५५७५४०
विद्युत : ५२११४५
दिनेश मेटल ०९१-५२१३९२
होटल
डिमोटी ०९१-५२३९१८/५२५९३१
जगदम्बा०९१-५२३५९०, बिद्या०९१-५२३२७३
तरूण ०९१-५२४६९३, सनलाईट०९१-५२१५३६
वर्ल्ड लिंक धनगढी :५२०१५१
ज्ञानुप्लाजा०९१-५२२८३०/५२७१९०
नेपाल पत्रकार महासंघ :५२७१२२
शैक्षिक संस्था
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१२२३
सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-५२३११२
ऐश्वर्य बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१०७९
राजनैतिक पार्टी
नेपाली कांग्रेस कार्यालय : ५२४११५
नेकपा (एमाले) कार्यालय : ५२१०१०
बसपार्क काउण्टर धनगढी : ०९१-५२१२५२
एफ.एम
दिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ज धनगढी: ०९१-५२६७०१

बजेटमे कञ्चनपुर उपेक्षित हुइल कहटी असन्तुष्टि

कञ्चनपुर, १७ जेठ । आगामी आर्थिक बरस २०८३/८४ के बजेटमे लावा योजना समावेश नैकैनाके साथे पुरान योजनासमेत सरकारके प्राथमिकतामे नैपरलपाछे कञ्चनपुरवासी असन्तुष्ट बनल बटैं । सरकारसे शुकके सार्वजनिक करल आगामी आर्थिक बरसके बजेट वक्तव्यमे कञ्चनपुरहे उपेक्षा करल कहटी यहाँके नागरिक, बुद्धिजीवी तथा सरोकारवाला चिन्ता व्यक्त करल हुइट ।

सरकारसे आगामी आर्थिक बरसके लाग दोधारा–चाँदनीमे निर्माणाधीन सुख्खा बन्दरगाहमे एकीकृत जाँच चौकी दुई बरसभिटरे सम्पन्न कैना लक्ष्य लेले बा । ओस्टके महाकाली सिँचाइ आयोजनाके कमान्ड क्षेत्र विस्तार, गड्डाचौकी सडक स्तरोन्नति अध्ययन, बेलौरी ओ टाउन बजार क्षेत्रमे ढल प्रशोधन केन्द्र निर्माण तथा महाकाली लडिया व्यवस्थापनके लाग बजेट व्यवस्था करल जनाइल बा ।

तर न्यून आन्तरिक स्रोतके कारण इ योजनाके लाग छुट्याइल बजेट रकम स्पष्ट रूपमे उल्लेख नैकरल ओरसे विकाससे गति लेनामे अपनेहुक्रे विश्वस्त नैरहल सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयके उपप्राध्यापक तथा अर्थशास्त्री रमेशकुमार साउद बटैलै ।

उहाँ देशमे आन्तरिक स्रोत कमजोर हुइबर विकास योजनाके लाग आभिन फेन वैदेशिक सहयोग ओ ऋणमे निर्भर रहे पर्ना अवस्था रहल कहटी चिन्ता व्यक्त करल रहिट । रेलमार्ग, उद्योगधन्दा तथा पर्यटन क्षेत्रके विकासहे प्राथमिकता डेहे सेक्लेसे किल अर्थतन्त्र मजबुत बन्ना उहाँके धारणा रहल बा ।

सरकारसे आघे सारल 'सक्नेले छोडौँ, नसक्नेलाई जोडौँ' अभियान सरकारसे सुरु हुइ पर्नामे जोड डेटी साउद प्रतिनिधिसभा सदस्यहुक्रे फेन बैठक भत्ता तथा अन्य सुविधा त्यागलेसे अभियान सार्थकता पैना बटैलै ।

उहाँके अनुसार आगामी आर्थिक बरसके बजेट मुख्यत: मध्यम वर्गीय तथा कर्मचारी वर्गहि राहत डेहल डेखगैलेसे फेन निम्न आय वर्ग ओ श्रमजीवी समुदायके आवश्यकताहे पर्याप्त सम्बोधन करे सेकल नैहो । महिला अधिकारकर्मी शारदा चन्द जिल्लामे युवा बेरोजगारी समस्या समाधान, उद्यमी महिलाके प्रोत्साहन, रोजगारी सिर्जना तथा औद्योगिक क्षेत्र विकासके विषय बजेटमे उपेक्षित हुइल बटैली ।

"महिला ओ युवतीहे स्थानीय तहसे शिक्षा पूरा करलपाछे रोजगारीके अभावमे विदेश जैना बाध्य बटै," उहाँ कहली, "स्वदेशमे उद्यम करटी रहल महिलाके लाग फेन प्रोत्साहनके कार्यक्रम समेटल नैहो ।" उहाँ सामाजिक सुरक्षा भत्तासम्बन्धी अभियानसे ज्येष्ठ नागरिकहे थप अन्योलमे पारल टिप्पणी करली ।

स्थानीयवासी मदन चन्द झिलमिला ताल, बेदकोट ताल, प्यारा तालगायत धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रके विकासके लाग बजेट नैछुट्याइल ओरसे कञ्चनपुरके सम्भावनायुक्त गन्तव्य ओझेलमे परल बटैलै । उ क्षेत्रहे पर्यटकीय केन्द्रके रूपमे विकास कैना अवसर बजेटसे गुमाइल उहाँके कहाइ रहल बा ।

युवा दीपेन्द्रसिंह ऐरी उद्योग तथा कलकारखाना स्थापनामे प्राथमिकता नैडेके दक्ष युवा–युवतीके विदेश पलायन रोके नैसेकल बटैलै । उहाँ युवा रोजगारी कार्यक्रम सञ्चालन हुइना अपेक्षा करल रलेसे फेन बजेटसे ओंहर पर्याप्त ध्यान नैडेहल गुनासो करलै ।

जिल्लासे अन्तर्राष्ट्रिय स्तरसमके खेलाडी उत्पादन हुइटी रहलेसे फेन रङ्गशाला निर्माणके विषय बजेटमे नैसमेटल कहटी उहाँ असन्तुष्टि व्यक्त करलै ।

यद्यपि बजेटप्रति कुछ मिश्रित धारणा फेन व्यक्त हुइल बावै । सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयके उपप्राध्यापक शंकर भट्ट आगामी बजेटसे प्रदेश ओ स्थानीय सरकारहे फेन थप उत्तरदायी बनाइ खोजल बटैलै । उहाँके अनुसार युवा रोजगारी, सडक निर्माणलगायत ढेर विषय प्रदेश सरकारके क्षेत्राधिकारभिट्टर पर्ना हुइल ओरसे संघीय बजेटसे तीनु तहके सरकारबीच जिम्मेवारी बाँडफाँटके सन्देश डेहल बा ।

"आगामी बजेटसे तीनु तहके सरकारहे जिम्मेवारीबोध करैले बा," उहाँ कहलै, "कञ्चनपुरके समग्र विकासके लाग प्रदेश ओ स्थानीय सरकार फेन ओटरे जिम्मेवार बने परल ।"

मने मजगाउँ विमानस्थल निर्माण, सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयहे नमुना शैक्षिक संस्थाके रूपमे विकास कैना योजना, दैजी–छेला औद्योगिक क्षेत्र विस्तार तथा महाकाली प्रादेशिक अस्पतालके स्तरोन्नतिजैसिन पुरान योजनाहे प्राथमिकतामे नैराखल कहटी कञ्चनपुरहे बेवास्ता करल भट्टके कहाइ रहल बा ।

अधिकांश योजनाके अवस्था हेरेबर काठमाडौँसे कञ्चनपुर नैडेखगैल हो कि यहाँके प्रतिनिधिसभा सदस्यके आवाज नैपुगल हो कना प्रश्न उठल बा," उहाँ कहलै ।

नेपाल–भारत जोर्ना पुल तयार

दार्चुला, १७ जेठ । दार्चुलाके महाकाली नगरपालिका–८, असिगडा ओ भारतके पिथौरागढ जिल्ला अन्तर्गत धार्चुला बालुवाकोट लग्गे रहल छारछुम जोर्ना पक्की पुल निर्माण हुइल बा ।

नेपाल–भारत जोर्ना ११० मिटर लम्बाइके इ पुल निर्माण छ महिनापहिले नै सम्पन्न हुइलेसे फेन अब्बेसम सञ्चालनके कौनो तयारी नैहो । पुलके मुख्य संरचना निर्माण होसेकल रलेसे फेन नेपाल ओर भन्सार, क्वारेन्टाइन, सशस्त्र प्रहरी ओ नेपाल प्रहरी बैठ्ना सुरक्षा चेक पोस्ट संरचना निर्माण हुइना बाँकी रहल दार्चुलाके प्रमुख जिल्ला अधिकारी अनिल पौडेल जानकारी डेलै ।

उहाँके अनुसार पुल सञ्चालनके लाग आवश्यक जग्गा प्राप्तिके काम होसेकल बा । पुल सञ्चालनके लाग आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन तथा अन्य प्रशासनिक तयारीके विषयमे काठमाडौँस्थित भारतीय राजदूतावाससे परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत नेपाल सरकारहे जानकारी करासेकल बा ।

दुई लेनके ११० मिटर लम्मा पुल ओ मुख्य सडकमार्गसँग जोर्ना डगरा फेन निर्माण हुइल औपचारिक पत्रसमेत भारतीय पक्षसे जिल्ला प्रशासन कार्यालयमे प्राप्त होसेकल प्रमुख जिल्ला अधिकारी पौडेल बटैलै । २०७९ असोज ९ गते नेपालके ओरसे तत्कालीन उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दिलेन्द्रप्रसाद बडू ओ भारतके ओरसे उत्तराखण्डके मुख्यमन्त्री पुष्करसिंह धामी पुलके शिलान्यास करल रहिट ।

चैते धानहे गँबारोके जोखिम

बर्दिया, १७ जेठ । बर्दियाके राजापुर ओ गेरुवा गाउँपालिकामे लगाइल चैते धान गँबारो किरासे प्रभावित हुइल बा । गँबारो किराके कारण यी वर्षके चैते धानके उत्पादनमे कमी आइल पाछे किसान चिन्तित डेखाइ बा ।

राजापुर नगरपालिकाके व्यावसायिक किसान तथा गणेशबाबा एग्रोसिड कम्पनीके प्रबन्धक पहारी थारू गँबारो किराके कारण यी वर्ष धान उत्पादनमे कम्तीमे १० प्रतिशत ह्रास अइना दाबी करलैं । उहाँ हरेक वर्ष गँबारोके प्रकोप बढ्ढल बटैंटि समयमे किसान ओ कृषि प्राविधिकसे ध्यान नैडेके धान उत्पादनमे ह्रास आइ लागल बटैं ।

गँबारो किरा लग्ना समय पहिचान कैके गँबारो किरा लागल पाइलमे विषादी छिटेपरना बटैंटि उहाँ आब उत्पादन हुइना समय हुइल ओरसे कुछ करे नैसेकल बटैलैं । गेरुवा गाउँपालिका–१, जनकनगरके किसान फत्तेसिंह वैद्यसे गँबारो किरा गैल वर्षके से ढेर लागल बटैलैं । पटा पैना ओ प्राविधिक सल्लाह लेना किसानसे विषादी ओ मोहनी पासोके प्रयोग कैके किराके प्रभाव घटैना पटा नैपाइल किसानके धेर नोक्सान हुइल बटैलैं । गेरुवा गाउँपालिका–४, गिदरपुरके किसान सीताराम चौधरी फेन गैल वर्षके तुलनामे यी वर्ष चैते धानमे गँबारो किरा ढेर लागल बटैलैं ।

राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन एकाइ प्रमुख वीरेन्द्र पराजुली हरेक तीन/चार वर्षमे कौनो ना कौनो किराके प्रकोप अइना करल बटैंटि नियन्त्रणाके उपाय अपनाइल कारण महामारीके रूप नैआइल बटैलैं । सामान्यतया बर्खे धानसे चैते धानमे रोग किरा लागल ओरसे विषादी बाँड्न तथा किरा नियन्त्रणाके उपाय सिखैना करल बटैलैं । उहाँ और सामान्य स्थिति हुइल ओरसे उत्पादनमे खास ह्रास नैअइना दाबी करलैं ।

यी वर्ष बर्दियामे ७५० हेक्टर क्षेत्रफलमे चैते धान खेती हुइल बा । उहिनसे चार हजार ४२५ मेट्रिक टन धान उत्पादन हुइना अनुमान करल बा । गैल आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मे सात सय हेक्टरमे चैते धान गलाइल रहे । सरकारसे धान उत्पादनमे आत्मनिर्भर कराइक लाग ओ चैते धान प्रवर्धन करेक लाग आव २०७३/७४ मे धान जोन कार्यक्रम साथे प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम लागु करल रहे । आव २०७५/७६ मे धान सुपर जोन कार्यक्रम लागु करल रहे ।

अन्तर्राष्ट्रिय

इरानओर जैटिरहल मालवाहक जहाजउप्पर अमेरिकी क्षेप्यास्त्र प्रहार

काठमाडौं, १७ जेठ १७ गते । अमेरिकी सेना इरानके बन्दरगाहमे लगैगिल नाकाबन्दी तोरके प्रवेश करे खोजल एक मालवाहक जहाजहे रोकेक लाग इन्जिन कक्षमे क्षेप्यास्त्र प्रहार करल जनाइल बा ।

अमेरिकी केन्द्रीय कमाण्डके अनुसार गाम्बियाके झण्डा बोकल एक मालवाहक जहाजसे इरानके बन्दरगाहमे प्रवेश करना प्रयास कैके अमेरिकी सेनासे २० से ढेर चेतावनी डेहल रहे । चेतावनीहे बेवास्ता करलपाछे जहाजके इन्जिन क्षेत्रमे क्षेप्यास्त्र प्रहार करल बटाइल बा ।

हाल उ जहाज ओमानके खाडी क्षेत्रमे चले नैसेक्ना अवस्थामे रहल बा । अमेरिकी सेनासे अभिन जहाजमे चढ्के नियन्त्रणमे लेहल नैहो ।

अमेरिकी सेनाके अनुसार नाकाबन्दी सुरु हुइलयहोर इरानओर जाइ खोजल ६ ठो जहाजहे रोकल बा । उमध्ये एक जहाजहे पाछे आगे बढ्ना अनुमति डेहल रहे कलेसे ११६ ठो जहाजहे अपन मार्ग परिवर्तन करना बाध्य पारल बा ।

अमेरिकासे अप्रिल १७, २०२६ मे इरानउप्पर समुद्री नाकाबन्दी लागू करल रहे । यी कदम इरानसे होर्मुज जलडमरूमध्य क्षेत्रमे आवागमन प्रभावकारी रूपमे बन्द करलपाछे चालल रहे । मध्यपूर्वमे युद्ध फेब्रुअरी २८ मे अमेरिका ओ इजरायलसे इरानउप्पर आक्रमण करलपाछे सुरु हुइल रहे ।

हाल अप्रिल ७ मे हुइल युद्धविराम कायम रहल बा । मने इरानके आणविक कार्यक्रमबारे वार्ता करना युद्धविराम थप ६० दिन लम्ब्यइना विषयमे छलफल हुइल बा ।

होर्मुज जलडमरूमध्य विश्वके सबसे महत्वपूर्ण तेल ढुवानी मार्गमध्ये एक हो । वहाँक तनावके कारण तेल, प्राकृतिक ग्यास ओ मलजैसिन वस्तुके आपूर्तिमे असर परल बा, उहिनसे विश्व अर्थतन्त्र ओ उपभोक्ताहे दबाबमे परल बा ।

अमेरिकासे लगाइल नाकाबन्दीके उद्देश्य इरानके व्यापार ओ तेल निर्यातहे सीमित करटि ओकर अर्थतन्त्रमे थप दबाब सिर्जना करना रहल बटाइल बा ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्झौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १९,५५०।– अनिवार्य रुपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैंगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैंगिक हिंसाको अत्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रुपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौ व्यवसायजन्य रोग लाग्नबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरुपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरुपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय
धनगढी, कैलाली

डढेलो तथा लूबाट जोगिऔं र जोगाऔं।

- ❖ सुख्खायाम तथा पतझरको समयमा डढेलो लाग्न सक्छ,
- ❖ डढेलोले मानिस, वन्यजन्तु र पर्यावरणमा गम्भीर असर पार्न सक्छ,

डढेलोबाट जोगिन

- ❖ जथाभावीरूपमा वन तथा जङ्गल क्षेत्रमा आगो नबालौं,
- ❖ सुक्खा घाँस पातजस्ता ज्वलनशील वस्तु सुरक्षितरूपमा व्यवस्थापन गरौं,
- ❖ चुरोट, बिडी, आगोका झिल्का भएका वस्तु जथाभावी नफालौं,
- ❖ डढेलोविरुद्द समुदायस्तरमा सचेतना फैलाऔं,
- ❖ डढेलो देखिएमा तत्काल सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराऔं,

वन जोगाउ र वातावरण संरक्षणमा योगदान दिऔं ।

• गर्मी बढेसँगै तातो हावा (लू) सुरु भएको छ । अतिआवश्यक काम बाहेक घरबाट ननिस्कौं । निस्किने भए छाताको प्रयोग गरौं र बढी झोलिलो पदार्थ र पानीको प्रयोग गरौं ।

कैलारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कैलाली

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुख्ने, पेट दुख्ने समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

डा. सुमन चौधरी
MBBS, MD (KU)
NMC No. 15308
कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार
ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ९ देखि साँझ ५ बजेसम्म

धनगढी
संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.
(राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी–५) सम्पर्क नं. ०९१–५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायहे अभिनफे विभेद कायमे बा

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, १७ जेठ । लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायहे अभिनफे विभेद कायमे रहल बटागिल बा ।

यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरुको महासंघ नेपालके आयोजनामे प्राइड परियोजना अन्तर्गत अँटवारके रोज धनगढीमे हुइल लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायमे मुद्दामे संचारकर्मीनके भूमिका विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममे लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायहे अभिनफे विभेद कायमे रहल बटागिल हो ।

डिसिएके मनिला न्यौपाने प्राइड परियोजनाके बारेमे जानकारी डेटी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायहे हरेक निकायमे सहभागी नैहुइल बटैली । उहाँ कहली, यी समुदायके अर्थपूर्ण सहभागी हुई पर्ना हो मने राजनीतिक संरचनाके बनावट ओ परम्परागत सोचके कारण विभेद कायम बा । राजनितिक चेतनाके रुपमे अभिनफे पाछे परल बा ।

यूरोपियन यूनियनके शिव भण्डारीफे अब्बेसम संघीय सांसदमे सुनिल बाबु श्रेष्ठके प्रतिनिधित्व डेखलमे यी बरस भुमिका श्रेष्ठके उपस्थिति हुइलेसे प्रदेश ओ स्थानीय तहमे प्रतिनिधित्व नैहुइल बटैलै । लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदाय मतदाताके रुपमे पाछे परल बटैलै ।

व्लु डायमण्ड सोसाइटीके मनिषा ढकाल लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायके प्रकार ओ ओइनसे भोग परल समस्याबारे जानकारी डेहल रहिट । लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदाय भिटर जैविक लिङ, अन्तरलिङगी, लैङ्गिक पहिचान ओ लैङ्गिक प्रस्तुती, सामाजिक लिङ, पारलैङ्गिक, तेस्रोलिङगी, यौन अभिमुखीकरण, द्वाय लिङगी, गैर द्वाय सांख्यिक लैङ्गिक, क्वाइरके बारेमे जानकारी डेहल रहिट ।

उहाँ आपन कथा सुनैटी पहिले लउण्डाके रुपमे जलम लेहल मने स्वभाव लउण्डी रहल अब्बे आके लउण्डीके रुपमे रहल बटैली । कार्यक्रममे सिमरन शेरचन मिडिया ओ लैङ्गिक यौनिक अल्पसंख्यक समुदायके अधिकार ओ आन्दोलनबारे प्रस्तुत करल रहिट । कार्यक्रमके संचालन तथा सहजीकरण यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरुको महासंघ नेपालके फेकल पर्सन धनबहादुर चौधरी करल रहिट ।

लागुऔषध सहित आठ जाने पक्राउ

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, १७ जेठ । कैलाली, कञ्चनपुर ओ दार्चुलासे अवैध लागु औषधसहित आठ जाने पक्राउ परल बटै ।

कैलालीके लम्कीचुहा न.पा.१ से २३० ग्राम लागुऔषध गाँजासहित उहे ठाउँ बैठना बर्ष २४ के कमल चौधरीहे शनिच्चर दुपहर प्रहरी पक्राउ करल हो । गोप्य सूचनाके आधारमे इलाका प्रहरी कार्यालय लम्की, कैलालीसे खटल प्रहरी निजके घरकोठा खानतलासी करेबेर उ पदार्थ फेला पारके आवश्यक प्रक्रिया पुरा करके उ पदार्थ सहित उहाँहि पक्राउ करल हो ।

ओस्टेक करके टिकापुर न.पा.९ खक्रौलासे अवैध लागुऔषध खैरो हेरोईन ६३० मिलिग्राम सहित उहे न.पा.१ ब्लक नम्बर १६ बैठना बर्ष ३१ के दिनेश शाहीहे प्रहरी पक्राउ करले बा । इलाका प्रहरी कार्यालय टिकापुर ओ प्रहरी चौकी कालाकुण्डा, कैलालीसे संयुक्त रुपमे खटल प्रहरीसे शंका लागके चेकजाँच करेबेर उ पदार्थ फेला पारके उ पदार्थ सहित पक्राउ करल हो ।

ओस्टेक करके टिकापुर न.पा.९ खक्रौलासे अवैध लागुऔषध खैरो हेरोईन ३ ग्राम २० मिलिग्राम, नाईट्रोजाम ३ क्यापसुल ओ स्पाजाम ८ क्यापसुल सहित उहे न.पा.७ बैद्य टोल बैठना बर्ष २१ के खकेन्द्र साउदहे शनिच्चर रात प्रहरी पक्राउ करले बा । प्रहरी चौकी कालाकुण्डा, कैलालीसे खटल प्रहरीसे शंका लागके चेकजाँच करेबेर उ पदार्थ फेला पारके उ पदार्थ सहित पक्राउ करल हो ।

ओस्टे, भजनी न.पा.६ विस्नापुरसे ३४० मिलिग्रमा लागुऔषध खैरो हेरोईनसहित २ जनहनहे शनिच्चर रात प्रहरी पक्राउ करल बा । पक्राउ परुइयामे जानकी गा.पा.४ मुनुवा बैठना बर्ष २० के प्रासिस रावत ओ १८ बर्षिय किशोर रहल बटै । जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलाली समेतसे खटल प्रहरीसे शंका लागके चेकजाँच करेबेर उ पदार्थ फेला पारके उ पदार्थ सहित पक्राउ करल हो ।

ओस्टे कञ्चनपुर लालझाँडी गा.पा.६ चन्देवसे २३० मिलिग्राम लागुऔषध खैरोहेरोइनसहित २ जनहनहे शनिच्चर दुपहर प्रहरी पक्राउ करले बा । पक्राउ परुइयामे बैतडी, पुर्चौडी न.पा.८ बैठना बर्ष ३२ के अर्जुन धानुक ओ पुनर्वास न.पा.२ मोतिबस्ती बैठना बर्ष २२ के आशिष साउद रहल बटै ।

इलाका प्रहरी कार्यालय बेलौरी, कञ्चनपुरसे खटल प्रहरीसे से ६ प ७५९ नम्बरके मोटरसाइकलमे सवार ओइनहे शंका लागके चेकजाँच करेबेर उ पदार्थ फेला पारके उ पदार्थ, मोटरसाइकल सहित पक्राउ करल हो ।

ओस्टेक दार्चुला महाकाली न.पा.४ बाङगा बगरसे ११ ग्राम लागुऔषध चरेशसहित मार्मा गा.पा. ४ घर रहल हाल बाङगा बगर बैठना बर्ष ३१ के सन्तोष बर्मा सुनारहे शनिच्चर साँझ प्रहरी पक्राउ करले बा ।

सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र बाङगाबगर, दार्चुलासे खटल प्रहरीसे शंका लागके चेकजाँच करेबेर उ पदार्थ फेला पारके उ पदार्थ सहित ओइनहे पक्राउ करल हो ।

महाकाली लडियामे दुई जाने बेपत्ता

पहुरा समाचारदाता

कञ्चनपुर, १७ जेठ । कञ्चनपुर दोधारा चाँदनी न.पा.१० गौसला स्थित महाकाली लडियामे मच्छी मर्ना क्रममे उहे ठाउँ बैठना बर्ष ६४ के टोप बहादुर थापा मगरके डुबके मृत्यु हुइल हो । ओस्टेके, स्थानीय ५६ वर्षीय तीर्थबहादुर थापा मगर रहल बटै ।

डीएसपी सिंह बेपत्ता व्यक्तिहुक्रनके खोजी जारी रहल जानकारी डेले बा । उहाँके अनुसार प्रहरी तथा अन्य सुरक्षा निकाय परिचालन कैके सम्भावित क्षेत्रमे खोजतलास हुइटी रहल बा ।

शुखसे उहाँहुक्रे दुई जाने सम्पर्कविहीन हुइल डीएसपी सिंह जानकारी डेलै । बेपत्ता डुनु जनहनके नाता मामाभान्जा पर्ना बुझ्गैल उहाँ बटैलै ।

पानीको सदुपयोग र स्रोतको संरक्षण गरौं

- धारा खुला छोड्ने बानी त्यागौं,
- वर्षाको पानी संकलन र पुनःप्रयोग प्रणाली अपनाऔं,
- नदी, ताल, पोखरी तथा मुहानहरूमा फोहर नफालौं,
- घर तथा कृषि क्षेत्रमा पानी बचत गर्ने प्रविधि प्रयोग गरौं,
- प्लास्टिक तथा रासायनिक पदार्थले पानी प्रदूषण नगरौं,
- वृक्षारोपण गरी जलस्रोत संरक्षण गरौं,
- भावी पुस्ताका लागि पानी बचत गर्ने बानी बसालौं ।

पानी जीवन हो—यसको संरक्षण हाम्रो कर्तव्य हो ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाम्रा सेवाहरू : *१) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मेसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याविन । २) स्त्री रोग तथा प्रसुती सम्बन्धी सेवा (बाँझोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गड्बडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेशन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाइड्रोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरिरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किड्नीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेशन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अप्रेशन) । ४) हाड(जोर्नी तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गो, फ्याक्चर, हाडजोर्नीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेशिनबाट हड्डीको अप्रेशन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा झमझमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हातखुट्टा बाङ्गिएको र खुँडेको अप्रेशन आदि सेवा ।*

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

Kailali Hospital Pvt. Ltd. 2070

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली
फोन नं. ०९१-५२४५५५, ५२४६५४, ५२१२४९

Shaileshwori Farwest School of Health Science & Technology

Kailali

आवेदन फाराम भर्ने सम्बन्धी सूचना

उपरोक्त सम्बन्धमा प्रा.शि. तथा व्या.ता. परिषदबाट मिति २०८३/०१/२८ गतेको प्रकाशित सूचना अनुसार शैक्षिक सत्र २०८३/०८४ का लागि यस क्याम्पसमा सामान्य चिकित्सा, ल्याब टेक्निसियन र डिप्लोमा इन फार्मेसी कार्यक्रममा भर्ना आवेदन फाराम खुलेको व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

आवेदन फाराम भर्ने तथा बुझाउने सम्बन्धी व्यवस्था:

आवेदन फाराम शुल्क: १०००/- (एक हजार मात्र)

अनलाइन आवेदन फाराम भर्ने मिति: २०८३ वैशाख २९ गते मंगलबारदेखि

अनलाइन आवेदन फाराम भर्ने अन्तिम मिति: २०८३ जेठ १३ गते बुधबारसम्म

आवेदन फाराम सम्बन्धमा : शिक्षालयमा आई आवेदन फाराम भर्न सकिन्छ र अनलाइनबाट पनि भर्ना सकिनेछ ।

क्र.सं.	संचालित कार्यक्रमहरू	सिट संख्या	खुल्लातर्फ (अन्य विविध कोटाहरूसहित)	वर्गीकृत नि:शुल्क छात्रबृत्ति	मेरिट छात्रबृत्ति
१.	सामान्य चिकित्सा (HA)	४०	३६	३	१
२.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी CMLT	३०	२७	२	१
३.	डिप्लो इन फार्मेसी	४०	३६	३	१

अनलाइन आवेदन फाराम भर्न चाहिने आवस्यक कागजातहरू :

१. रंगिन फोटो 35mmx45mm साइज (२) प्रति
२. SEE नतिजा Online बाट प्रिन्ट गरेको (यसै सालमा SEE नतिजा प्रकाशितको हकमा)/पुरानो SEE/SLC को हकमा सक्कल मार्कसिट ।
३. SEE सक्कल प्रवेशपत्र (यसै सालमा SEE नतिजा प्रकाशितको हकमा) ।
४. चारित्रिक प्रमाणपत्र (Character Certificate) सक्कल ।
५. जन्मदर्ता वा नेपाली नागरिकता सक्कल ।
६. TSLC को हकमा SEE/SLC/TSLC अध्ययन गरेको सम्पूर्ण शैक्षिक कागजातहरू सक्कल ।
७. लक्षित वर्गको हकमा सो खुल्ने आवश्यक प्रमाणपत्र ।

फोन नं. ०९१-५२१३०५/९८५८४२३५०६/९८६३८०४३५२, ९८४८५३०४५६

विमला पौडेल
क्याम्पस प्रमुख